

مسئولیت متن و شکل بدوش نویسنده مضمون میباشد، عقیده نویسنده لزوماً نظر افغان جرمن آنلاين نمی باشد

۲۰۲۲/۰۷/۲۱

میر عبدالواحد سادات

معرفی يك اثر جديد و ارزشمند

حقوقدان بلند مرتبت ، جناب دوكتور نارون ابوی ، به سلسله الطاف قبلی ، باکمال محبت ، اثر علمی جدید شان تحت عنوان :

(خودکشی سیاسی اتحاد جماهیر شوروی و تولد کشور های مستقل جدید)

را بمن و در واقع به انجمن شان اهدا فرموده اند .

بدینرو ، به دانشمند گرامی جناب نارون ابوی بخاطر این هدیه بزرگ مراتب سپاس تقدیم و موفقیت های مزید شانرا در نشر آثار بیشتر ارزو میبرم .

حشر و نشر با کتاب بزرگترین مایه خوشبختی من در احوال حسرت و عسرت ، سوخت و ساخت جاری است . روزگار « نازنین » که کتاب ستیزان و کتاب سوزان تاریخ را عصای پادشاهی بخشیده اند و افراطی ترین بخش حاکمان در زادگاه من که سکان دار اداره میر غضبان « امر بالمعروف » می باشند ، دهن هر دگر اندیش را می بویند ، تا کسانی را که کتاب بیشتر و متنوع خوانده اند ، توییخ و مواخذه نمایند . گویی محتسب به « فراست » دریافته است که بهترین خلق خدا آن است که یک کتاب را ناخوانده تقدیس نماید .

هیئات که با " شک کردن " که تهداب معرفت و روشنگری است ، یک سال نوری فاصله دارد .

مشعوف که دانشوران و رجاوند و پژوهشگران نستوه و خالق آثار ذیقیمت همانند جناب دوكتور نارون ابوی ، دست تفقد بر این کمترین شان دارند و هر دم از گلستان معرفت شان بهره ور می شوم .

این کتاب بداخل (219) صفحه و (5) بخش بزبان جرمنی بنشر رسیده است . البته من که با زبان جرمن آشنایی ندارم ، نمیتوانم از مطالعه آن فیض ببرم .

اما ، ضرور میدانم تا ضمن سپاس انرا معرفی نمایم تا همسلکان عزیز و دوستان گرامی که با لسان کتاب بلدیت دارند ، با این اثر سودمند و بکر آشنا شوند و چه خوب است که این یادداشت زمینه ساز آن گردد تا جوانان ارجمند مقیم کشور های جرمنی زبان این اثر را مطالعه فرمایند .

بدون شک ، مطالعه این اثر در شرایط جنگ خانمانسوز جاری اوکراین ، در درک پس منظر حوادث از اهمیت استثنایی برخوردار است

مؤلف گران ارج طی یادداشت ، از انگیزه خود در نوشتن کتاب چنین یادمانی مینماید :

" زمانیکه مجاهدین در سال 1992 کابل را اشغال کردند و جنگ های داخلی آغاز گردید مانند سایر هموطنان تصمیم به ترک وطن گرفتم و به المان پناهنده شدم کشور ایکه یک سال قبل هر دو المان شرق و غرب با هم یکجا شده و استقلال کامل خود را بدست آورده بودند.

از یکطرف بلوک شرق در حال تجزیه و فروپاشی قرار داشت که از بطن ان دولت های جدید در نقشه سیاسی جهان اضافه میگردید و از طرف دیگر جهان غرب از طریق یکجا شدن و ادغام با هم متحد شده میرفتند در این حالت نوسانات از زمان مکتب در کابل و بعدا در هنگام تحصیل در یونورستی و نیز در زمان کار در وزارت امور خارجه اوضاع سیاسی اقتصادی و اجتماعی کشور روز بروز بد تر شده میرفت .

گذشته از انگیزه های بحران داخلی کشور بیشتر انگیزه های خارجی که عامل تشدید این بحران میگردید فکر ام را بخود جلب می کرد و ان بدین معنا بود که ایا گرفتن قدرت توسط حزب دموکراتیک خلق که در غرب انرا حزب کمونیست مینداشتند یک انقلاب بود ؟

در حالیکه نه شرایط عینی وجود داشت و نه شرایط ذهنی ، این دو شرایط جز حتمی و ضروری تیوری مارکستی لیننیستی پنداشته شده و در روند تحولات بعدی نیز نبود آنرا تایید نمود .

د پانو شمیره: له 1 تر 4

افغان جرمن آنلاين په درنښت تاسو همکارۍ ته رابولي. په دغه پته له مور سره اړیکه ټينګه کړئ maqalat@afghan-german.de

یادونه: دلیکنی دلیکنیزی بنی پازوالی د لیکوال په غاړه ده ، هیله من یو خپله لیکنه له رالیرو مخکی په خیر و لولی

بر اساس سر شماری نیم بند ایکه در سال (1973م) انجام یافت ، نفوس کل افغانستان را تقریباً پانزده میلیون تخمین زده بودند و در مرکز یعنی کابل کمتر از یک میلیون نفر زندگی میکردند و متباقی در اطراف بودند تقریباً 44 هزار گارگر و حدود 67 هزار دهقان در افغانستان موجود بود و اکثریت مردم نیز از تحصیل محروم و نیز بیسواد بودند.

دوم اینکه اتحاجماهيرشوروی سابق به کدام اساس و مقررات بین المللی به افغانستان لشکرکشی نمود ؟ سوم اینکه چه رولی را « مجاهدین » در تجزیه شوروی سابق داشتند ؟ بسیاری از مجاهدین سابق وحتى امروز عامل فروپاشی شوروی را همانا مجاهدین میپندارند در حالیکه مشکلاتی داخلی انکشور ان دولت را به فروپاشی کشانید که تمرکز این رساله بیشتر به همین موضوع معطوف گردیده است

در یاداشت جناب دوکتور نارون به ایجاز پنج بخش کتاب چنین معرفی شده است :
بخش اول :

از دید حقوق بین الدول عمومی عناصر متشکله یک دولت چه بزرگ چه متوسط و یا هم کوچک همانا سرزمین ، مردمان ان یعنی نفوس و سیستم سیاسی که شامل قوه اجراییه ، قوه مقننه ، قضاییه وارگانهای امنیتی میشود را تشکیل میدهد .

این رساله در قدم نخست بررسی ایجاد امپراطوری بزرگ تزار روس پرداخته و بعداً به فروپاشی ان امپراطوری در بخش دوم ایجاد اتحاجماهيرشوروی را بررسی میگردد طوریکه همه میدانند بعد از فروپاشی روسیه تزاری کشور های جدید در مناطق بخش اروپایی آسیایی بالتیک و ناحیه قفقاز بر اساس حق خود ارادیت مستقل شدند. اینک چگونه این کشور ها دوباره از طریق ایدئولوژی و فشار از طرف حزب کمونیست با هم یکجا و اتحاجماهيرشوروی سابق را ساختند سیاست داخلی شوروی در قبال ایالات ها چگونه بود سیاست خارجی انکشور در قاره اسیا اروپا و قاره های دیگر و همچنان سیاست انکشور در زمان جنگ سرد بخش سوم که مبحث مهم این رساله میباشد ارتباط میگردد به مداخله نظامی شوروی در افغانستان و عکس العمل های داخلی و خارجی علیه انکشور بخش چهارم ارتباط دارد به بقدرت رسیدن میخائیل گورباچف در سال (1985 م) و افکار وی بخش پنجم کودتا اگست و آغاز خود کشی سیاسی اندولت و در نهایت بوجود آمدن دولت های جدید و مشکلاتی بعدی از قبیل مشکل شناخت دول جدید ، تعیین سرحدات مشکلاتی حقوقی با دول مابعد و حقوق اقلیت ها پروفیسر ویرنر از یونورستی آمستردام و استاد رهنما در معرفی کتاب یاداشت با اهمیت در باره این اثر به زبان انگلیسی نوشته است که انرا از صفحه نهم کتاب با خواننده عزیز شریک مینمایم :

This book provides a highly interesting analysis of the biggest political events of the late 20th Century, the breakdown of the Soviet-Union and the subsequent transformations in the geo-political landscape. Partly drawing on his own, first-hand experiences, Dr. Sultan Hamid Narwan explores the Soviet intervention in Afghanistan, and traces the broader international ramifications of this intervention. However, his ambitions reach beyond a historical analysis of the rise, transformation and implosion of the Soviet-Union. Dr. Sultan Hamid Narwan also takes up issues related to political theory and international law, in particular those pertaining to state formation, self-determination and state succession. All of these topics can only be understood in specific political contexts in which they arise and are invoked. One of the merits of this book is exactly that: providing a contextualized analysis of some of the core principles of international society, against the background of major political transformations .

G. Werner Wouter .Prof. Dr
Vrije Universiteit, Amsterdam

اثر محترم سلطان حمید نارون فرزند حقوقدان فقید عبدالحمید نارون ابوی متولد ماه مارچ سال (۱۹۶۰ م) می باشد ، فارغ لیسه عالی حبیبیه و تحصیلات عالی خود را در رشته حقوق بین الدول در شهر باکو- آذربایجان انجام داده و تا سال (۱۹۹۲ م) بحیث دیپلومات در بخش های مختلف وزارت خارجه ایفای وظیفه نموده است .

این دانشمند کوشا در دوران مهاجرت و در سال (۲۰۰۵ م) دوکتورای خویش را در عرصه سیاست بین المللی از یونیورسیتی هاگن کشور جرمنی بدست آورده و اکنون بحیث پژوهشگر در یونیورسیتی (Vrije Universiteit, Amsterdam) امستردام ایفا وظیفه مینماید .

از خامه توانای محقق گرامی دوکتور نارون ابوی آثار متعددی حقوقی به لسانهای دری ، روسی ، انگلیسی و جرمنی بنشر رسیده است و دو کتاب شان :

- مصونیت های دول در چوکات حقوق بین الدول

- رول شخصیت های سیاسی افغانستان در بازی بزرگ آماده چاپ است .

کتاب " دولت و حقوق بین الدول " که توسط جناب تمیم ابوی برگه ارایی و در صد صفحه از طرف موسسه انتشاراتی " شاهنامه " با قطع و صحافت مرغوب بچاپ رسیده است .

این کتاب با محتوی بلند علمی در پنج فصل موارد بسیار با اهمیت را بررسی نموده است ، که سال گذشته در معرفی آن نوشته بودم که لینک انرا با دوستان شریک مینمایم و مطالعه این کتاب را که به زبان دری است به همسلکان توصیه مینمایم .

جناب دوکتور نارون ابوی بمتابیه دانشمند متجرب که تجربه سیستم های مختلف سیاسی جهان را دارد و بر مبنای مطالعه و پژوهش گسترده خود ، در اوار شان ارزیابی های دقیق از چگونگی انکشاف اوضاع افغانستان نموده ، که خواننده را به درک دقیق و بهتر سیر حوادث و عوامل شکست آشنا می سازد ، که سیر حوادث بعدی صحت انرا ثابت ساخته است :

" بعد از مداخله نظامی ، افغانستان به مرور زمان متاسفانه با بدسترس قرار دادن سلاح در جریان مداخله نظامی به افراد غیر مسؤل و مانند این سلاح ها بعد از سرنگونی طالبان از یکطرف و از طرف دیگر با سیاست (Diplomacy Dolar) و سوء استفاده اکتور های داخلی از کمک های خارجی ، کشت و قاچاق مواد مخدره و غیره مسایل منفی افغانستان را باز به مرحله بحرانی تر یعنی

به (Statet Faild) مبدل کرد که تا امروز ادامه دارد . " (بنقل از صفحه ، ۶۸ کتاب دولت و حقوق بین الدول) .

انچه آثار جناب دوكتور نارون ابوی را برجسته میسازد ، رعایت روش دقیق استفاده از مأخذ است که به صورت مشروح در اخیر کتاب درج گردیده و مبین اهمیت اکادیمیک اثر می باشد .
از انجاییکه نویسنده گران ارج کتاب (خودکشی سیاسی اتحاد جماهیر شوروی و تولد کشورهای مستقل جدید) شخصیت فرهنگی و شاعر است ، منحیث حسن ختام ابیاتی از شعر " صلح " ایشان را با خواننده عزیز شریک می نمایم :

تخم برابری که به دوران بکاشتیم
صلح و صفا به زاده انسان بکاشتیم
عشق بشر به صفحه رنگین روزگار
با خط و خال تیره به پیمان بکاشتیم
سوگند ماست صلح و ترقی و زندگی
این ها عقیده هاست که در جان بکاشتیم
صلح است افتخار شکوه جهانیان
این درس اب دیده به وجدان بکاشتیم

ختم

با حرمت

میر عبدالواحد سادات

رییس انجمن حقوقدانان افغان در اروپا